

Sivilombudsmannen
Postboks 3 Sentrum
0101 Oslo

postmottak@sivilombudsmannen.no

Oslo/Arendal, 15. februar 2018

BESØKSRAPPORT Klokkergårdenkollektivet 6. – 8. juni 2017

Innledningsvis vil vi orientere om at Stiftelsen Klokkergården i desember 2017 endret navn til Klokkergårdstiftelsen, og at Klokkergårdenkollektivet endret navn til Bakkekollektivet. Vår hjemmeside er www.klokkergard.no, og alle epostadresser er nå endret til: navn som tidligere@klokkergard.no

6 Om Klokkergårdenkollektivet

6.1 Generelt om Stiftelsen Klokkergården

Det er beskrevet at stiftelsens kollektiv har fellesinntak. Det medfører ikke riktighet. Vi hadde det inntil for noen år siden, men i de seneste årene har det vært og er det individuelle inntak. I 2016 hadde vi to inntak for tre og tre ungdommer samtidig. Ut over det har det vært inntak av enkeltungdommer.

Dette vil bli rettet opp i institusjonsplanen, som skal leveres i revidert versjon innen utgangen av mai 2018 til Bufetat, region øst, sør og vest som har godkjenning av våre kollektiv.

Bakgrunnen for at det er endret fra fellesinntak til individuelle inntak er bl.a. at Bufetat i mindre grad flytter ungdom med vedtak i hht. § 4-25 i Lov om barneverntjenester (bvl.) i ideelle/private tiltak. Det er derved et ønske fra barneverntjenesten/Enhet for inntak i Bufetat at ungdom skal plasseres i et av stiftelsens kollektiv først når vedtak om langtidsbehandling foreligger.

Stiftelsen Klokkergården hadde god erfaring med fellesinntak, da ungdom fikk tid til å forberede seg til langtidsbehandling sammen med andre ungdommer som også var nye. I løpet av fellesinntaket fikk de nye ungdommene besøk av ungdom som allerede bodde på kollektivet, og ble også på den måten forberedt på hvordan kollektivoppholdet kunne bli.

6.4 De ansatte

På Klokkergårdenkollektivet er det totalt 14 ansatte som jobber medlevertturnus. Dvs. at det er 7 på jobb til enhver tid. I tillegg er det dagstillinger.

Tre ansatte jobber som nattevakt. Kun en nattevakt på arbeid hver natt. Nattevakt benyttes da det er et krav i avtalen vi har med Oslo kommune/Barne- og familieetaten.

6.5 Regler

Stiftelsens oppdrag er å skjerme og beskytte ungdommene fra det negative miljøet de har vært en del av før plassering, og holde dem rusfrie. Vi er opptatt av å benytte «rettighetsforskriften» på en korrekt måte, og har nær dialog med tilsynsmyndigheten hos Fylkesmannen.

Stiftelsen
Klokkergården
Økernveien 99
0579 Oslo
Tlf. 23 37 02 60
Fax. 23 37 02 61
Org.nr. 869 281 832

Klokkergården-
kollektivet
2266 Arneberg
Tlf. 62 95 51 00
Fax. 62 95 38 33

Nyseterkollektivet
Klokkergårdenkollektivet
2266 Arneberg
Tlf. 62 95 06 00
Fax. 62 95 06 01

Måløykollektivet
Postboks 198
Torskangerpollen
6701 Måløy
Tlf. 57 85 36 70
Fax. 57 85 45 48

Kannesteinen
minikollektiv
Postboks 198
Torskangerpollen
6701 Måløy
Tlf. 57 85 42 50
Fax. 57 85 42 51

Stokkekollektivet
Postboks 28
3160 Stokke
Tlf. 33 30 58 90
Fax. 33 30 58 91

Torpøt korttidskollektiv
Klokkergårdenkollektivet
2266 Arneberg
Tlf. 62 95 41 90
Fax. 62 95 41 99

Lilletorpet minikollektiv
Klokkergårdenkollektivet
2266 Arneberg
Tlf. 62 95 50 80
Fax. 62 95 11 01

Austad/Beitnes
Omsorgsenheter
c/o Klokkergården-
kollektivet
2266 Arneberg
Tlf. 48 89 94 05

Sjøly minikollektiv
Postboks 198
Torskangerpollen
6701 Måløy
Tlf. 57 85 24 98
Fax. 57 85 24 99

Oppfølgingsteam Vest
Familiehybel
Strandgaten 6
5013 Bergen
Tlf. 90 25 27 07

De fire hovedreglene blir ungdommene kjent med på inntaksleir, og de blir gjentatt i ulike samlinger med voksne og ungdom. De fleste ungdommene som bor på kollektivene har vært i miljøer preget av rusmisbruk, kriminalitet, overgrep og vold. Det er viktig at alle er med på å skape et trygt bomiljø. Hovedreglene er der for å skape forståelsen for trygghet på kollektivet.

Hovedregel nr. 1 «Ikke tillatt med fysisk eller psykisk vold» er viktig da ungdommene som blir plassert i kollektivene både har vært utsatt for fysisk og psykisk vold, og noen har selv aktivt utøvd fysisk og psykisk vold. I kollektivene har vi nulltoleranse for fysisk og psykisk vold. Det blir jobbet med forebygging og at ungdommene skal tilegne seg andre strategier når de står overfor utfordrende situasjoner.

Hovedregel nr. 2 «Ingen rus på huset» er ment fordi ungdommene som er plassert har et alvorlig rusproblem. Dersom en eller flere ungdommer tar med seg rus på kollektivet, er det vanskelig for andre ungdommer å holde seg rusfri, og det oppleves som svært utrygt at noen har med seg/ruser seg på kollektivet. Noe av det viktigste ungdommene jobber med er å ta avstand fra rus og å bestemme seg for at de ikke skal ruse seg videre. Det skaper stor trygghet for de andre dersom en ungdom tar med seg rusmidler inn på kollektivet.

Hovedregel nr. 3 «Bygda er hellig» er viktig pga. at kollektivene er avhengig av gode relasjoner til nærmiljøet. Ungdommene skal begynne på skole i nærmiljøet, ha praksisplasser, delta i aktiviteter og de kan få venner i nærmiljøet. Det er derfor viktig at alle som bor på kollektivet har respekt for nærmiljøet og naboer. Det går også ut over de andre ungdommene på kollektivet om en eller flere ungdommer fra kollektivet begår kriminelle handlinger i nærmiljøet.

Ungdom som bor på barneverninstitusjon er ofte stigmatisert, og vi er opptatt av å etterlate gode inntrykk i nærmiljøet gjennom deltakelse i aktiviteter, kontakt med naboer og nærmiljø på ulike måter.

Hovedregel nr. 4 «Ingen parforhold» er der for at ungdommene skal ha fokus på seg selv den tiden de er i behandling. Vår erfaring er at dersom de innleder kjæresteforhold eller tett venneforhold på kollektivet, flyttes fokus fra behandling. Ungdommene som plasseres hos oss har vært i rusmiljø der de har tilegnet seg holdninger og verdier som ikke er forenlig med samfunnets verdier og holdninger. I praksis vil dette si at ungdommene trenger veiledning og støtte i å sette grenser for egen kropp og ta vare på seg selv. De trenger kunnskap om kjønnsroller og hvilke forventninger/grenser det er naturlig å stille til en eventuell partner. Flere av ungdommene har traumer både fra barndom og rusmiljø der de har opplevd seksuelle overgrep. Stiftelsen Klokkegården er opptatt av å forebygge overgrep mellom ungdommene. Erfaringsmessig fører parforhold til negative allianser som ytterligere vanskeliggjør egen og andres behandling. Ungdommene er i en sårbar situasjon og opplevelsen av å bli holdt utenfor er også vanskelig for andre ungdommer når noen får en for tett relasjon. Stiftelsen Klokkegården vektlegger å skape et inkluderende felleskap, med målsetning om trygghet og trivsel for alle ungdommene. Det presiseres at denne regelen gjelder kun mellom ungdommer som er til behandling i Stiftelsen Klokkegården. Dersom ungdommene får tette/nære venner/kjærester i nettverket utenfor kollektivet er vi positive til dette så sant dette er ungdommer som ikke har forbindelse til kriminalitet og rus.

8 Å komme til Klokkegårdenkollektivet

8.1 Inntak

Målgruppevurdering fra Bufetats Nasjonalt inntaksteam (NIT) ligger til grunn for inntak i våre kollektiv. Ungdommene blir plassert fordi de har alvorlige rus- og atferdsproblemer etter Lov om barneverntjenester §§ 4-24, 4-25 og 4-26.

I 2017 ble 29 ungdommer plassert i våre langtidskollektiv. 72 % av disse hadde vedtak i hht. bvl. § 4-24, og 28 % samtykket til plassering i hht. bvl. § 4-26.

Når det blir fattet enkeltvedtak om at telefon inndras ved inntak er det fordi vi ønsker at de skal ha fokuset sitt på den behandlingshverdagen de skal ha, samt for at de skal bli kjent med de voksne. De fleste ungdommene er plassert mot sin vilje, de ønsker ikke å være hos oss. Vi jobber derfor med å komme i posisjon/etablere relasjon til ungdommen slik at de ikke i starten av oppholdet bruker mobiltelefon til f.eks. å avtale rømming eller å skaffe seg rusmidler, og for å hindre at de opprettholder kontakt med negativt rusnettverk. De får låne telefon for å ha kontakt med saksbehandler i barneverntjenesten, foresatte, advokat ol.

Stiftelsen Klokkegården jobber aktivt den første tiden med å kartlegge nettverket til ungdommene. I samarbeid med ungdommen, foreldre og barneverntjeneste blir positivt/negativt nettverk kartlagt. Selv når ungdommen har fått vedtak på nekt av elektronisk kommunikasjonsmiddel vil de ha mulighet til å kontakte godkjent positivt nettverk ved bruk av kollektivet sine telefoner.

8.1.1 «Inntaksleir»

Stiftelsen Klokkegården benytter ikke lenger Breisjøseter for inntaksleir. Breisjøseter ble benyttet da vi hadde fellesinntak for alle kollektivene i stiftelsen. De seneste årene har det vært individuelle inntak i godkjente hus.

Rutinen ved voksenfølge er endret, og det skrives nå enkeltvedtak.

8.2 Informasjon

De fire hovedreglene blir kommunisert tydelig og begrunnet når ungdom er på inntak. De er også hengt opp igjen på kollektivet slik at de er synlige for alle.

8.3 Helseundersøkelse ved inntak

Vi reagerer på at ordet «tydet» på blir brukt. Dokumentasjonen og samtalene viser at det er ivare tatt, og vi ber derfor om at setningen omskrives.

8.3.1 Dokumentasjon av skader

Det vil bli utarbeidet en egen prosedyre for å sikre at det blir registrert og tatt opp med barneverntjenesten dersom ungdom kommer til kollektivet med blåmerker eller skader.

Det er tatt opp i lederteam og formidlet til personalet at barneverntjenesten skal kontaktes i slike situasjoner.

8.4 Rutinemessige begrensninger ved inntak

Der ungdom har kommet på inntak sammen med flere ungdommer, har begrensning i bevegelsesfrihet ved tvangsplassering blitt gjennomført. Kommer ungdom alene på inntak vil vi vurdere behovet for bevegelsesfrihet grundigere.

Bruk av egen mobil ved inntak fører etter vår erfaring ofte til at ungdommen opprettholder atferd de er plassert for å få hjelp med ved å ha kontakt med venner og rusmiljøet de var en del av kan lettere benyttes for å avtale rømming, eller skaffe seg rusmidler. Ved å disponere egen mobil i starten av plasseringen har ungdom vanligvis vanskeligere for å konsentrere seg om å bli kjent med de voksne, med kollektivets rutiner og de andre ungdommene.

Fra 01.01.2018 kom det endring i «rettighetsforskriften», der det nå gis mulighet ved inntak på institusjon å treffe vedtak om å nekte bruk av eller inndra elektroniske kommunikasjonsmidler på inntil 4 uker.

"Å begrense bruken av mobiltelefonen i inntil 4 uker ved inntak kan være nødvendig for å skape ro og skjerme ungdom med for eksempel store rusproblemer. Dette kan bidra til å beskytte ungdommene fra kontakt med rusmiljøer, sier barne- og likestillingsminister Solveig Horne"

Kollektivens målgruppe er ungdom med rus- og atferdsproblemer. De fleste ønsker ikke å bli plassert, og det er ofte nødvendig å begrense deres kontakt med tidligere miljø eller mulighet for å rømme den første tiden etter plassering.

Synet på ungdommenes tilgang til mobiltelefon og andre elektroniske hjelpemidler den første tiden etter inntak oppleves vi som vanskelig.

I mange tilfeller vil ungdommenes fortsatte tilgang til mobiltelefoner og lignende i denne tidlige fase innebære stor risiko for behandlingen vi er pålagt å gi. Og det er vanskelig å gjøre en individuell vurdering fordi vi jo foreløpig ikke kjenner ungdommene.

Vi mener også det er et moment av vekt at ungdommene den første tiden på inntaksleir behandles likt. En individuell vurdering med hensyn til mobilbruk vil av ungdommene lett oppleves som forskjellsbehandling ved at noen får beholde telefon, andre ikke.

Vi vil imidlertid innrette oss etter det som blir sivilombudsmannens konklusjon, men ber om at vårt syn blir vurdert.

I institusjonsplanen heter det at i «den første tiden etter at ungdom kommer til oss har vi liten kunnskap om dem». Dette varierer, og vi vil revidere institusjonsplanen for å få fram at det må gjøres individuelle vurderinger. Prosedyren vil endres slik at det skal skrives enkeltvedtak om voksenfølge.

Prosedyrene våre er revidert for å få bort det rutinemessige preget.

I enkeltvedtak benyttes ofte formuleringen «ingen andre fremgangsmåter er vurdert formålstjenlig/hensiktsmessig». I framtiden skal vedtak skrives slik at det går fram hvilke tiltak som er forsøkt i den aktuelle situasjonen. Standardformuleringen er tatt ut.

Ungdommen som er plassert på kollektiv har samme problematikk; rus- og atferdsvansker. Det blir nødvendigvis ofte litt lik tekst i enkeltvedtak om behov for begrensning, selv om det gjøres individuelle vurderinger.

Når vedtak om bevegelsesfrihet og bruk av elektroniske hjelpemidler er fattet, vurderes det daglig om vedtaket kan oppheves ved at det tas opp hver morgen i personalgruppa i fast møte. Der deltar også kollektivleder.

8.5 Kroppsvisitasjon og ransaking

Prosedyrene for kroppsvisitasjon er endret etter deres besøk.

Til nå har ungdommen fått håndkle rundt seg etter at de har kledd av seg. Nå endrer vi prosedyren slik at de kler av seg i to trinn, og ikke må være helt naken.

Når det gjelder undersøkelse av munnhulen skal ungdommen gape og vi ser inn i munnhulen.

9 Bruk av tvang

9.3 Husarrest på rommet ved forsovelse

Det praktiseres ikke lenger at ungdom må oppholde seg på rommet resten av dagen ved forsovelse.

Den første tiden på kollektivet vil ungdommen bli vekket av voksne om morgenen, vekkingen vil bli gjentatt regelmessig ved behov. Målsetningen er å få ungdommene inn i en god døgnstruktur som møter kravet fra samfunnet. Etter hvert vil ungdommen få et større ansvar for å selv stå opp til riktig tid. Ungdommer som har store utfordringer med å våkne vil fortsatt kunne få hjelp ved at voksne på kollektivet vekker de om morgenen, her blir det gjort individuelle vurderinger.

Om en ungdom på tross av gjentatte vekkinger ikke står opp blir det gjort en vurdering ut fra kjennskapen til ungdommens situasjon - hva ungdommen jobber med i behandling, hvordan motivasjonen til ungdommen er, om det er en spesiell grunn til at ungdommen ikke klarer å stå opp.

De ungdommer som det blir vurdert at boikotter ved ikke å stå opp til vanlig tid, blir motivert gjennom dagen til å stå opp og får tilbud om å gå en tur med voksen for om mulig motivere til daglige gjøremål. Det gjøres en individuell vurdering, og ungdommen har tett voksenoppfølging.

Stiftelsen Klokkegården ønsker ikke en kultur på kollektivene der ungdommene sover bort dagen og står opp når det passer dem. Derfor iverksetter vi tiltak slik at vi når målsetningen om normalforventning. Det vil alltid bli gjort individuelle vurdering da ungdommene er forskjellige og vi vet at flere har søvnvansker. Vi vektlegger å skape gode rutiner rundt legging og vekking i samarbeid med ungdommen.

Dersom ungdommen er syk må han/hun være på rommet med tanke på smittefare. Ungdommen følges tett opp av ansatte.

9.4 Dokumentasjon/protokollføring

Vi tar til etterretning at vi må bli flinkere til å dokumentere, og føre individuelt begrunnede enkeltvedtak i situasjoner hvor det ikke gjøres i dag, slik at ungdom har klageadgang.

Enkeltvedtak og protokoll skal undertegnes av den som har utøvd tvang og det skal stå hvem som har vært tilstede i situasjonen, og det er tatt bort «Ansatte ved Klokkegården». Kollektivleder skal undertegne, i ferier har ledende miljøterapeut fullmakt til å undertegne. Dersom ingen av disse er til stede skal regionleder undertegne.

Det skal også komme klart fram hva som er vurdert før tvang benyttes. Foranledningen for bruk av tvang er alltid beskrevet.

Det er individuelt utformede vedtak, men målgruppa og problematikken gjør at det kan bli en del likheter.

9.5 Urinprøvetaking

Det tas til følge at det skal være to ansatte tilstede, alltid minst en av samme kjønn i rommet. Den av samme kjønn er inne, den andre venter utenfor til ungdommen har avlagt urinprøven. Den ansatte som har ventet utenfor bistår med å lese av prøveresultatet og gjennomgå tvangsprotokollen med ungdommen.

10 Særskilt om «motivasjonsturer»

10.1 Bruk av motivasjonstur

Når ungdom har vært på motivasjonstur, skal han/hun underskrive rapporten. Stiftelsen Klokkegården har utarbeidet en ny mal for rapporten som skal skrives i etterkant av motivasjonsturen. Her vil det komme klart fram den faglige vurderingen som ligger til grunn for å benytte metoden motivasjonstur. Videre skal det beskrives hvordan uttaket for motivasjonstur ble presentert og hvordan uttaket foregikk. Det skal også dokumenteres om ungdommen frivillig ble med eller motsatte seg motivasjonstur. I de tilfeller ungdommen ikke ønsker å bli med frivillig vil det bli fattet vedtak om begrensning i bevegelsesfrihet, som vil gi ungdommen mulighet til å klage til fylkesmannen. Den nye malen vil gi et mer nyansert bilde av metoden motivasjonstur. Flere motivasjonsturer er gjennomført som tiltak fordi ungdommen selv uttrykker behov for og ber om motivasjonstur.

Hovedmålet med motivasjonstur er ikke å være isolert fra de andre ungdommene. Målet med tur er at ungdommen skal jobbe konsentrert med det som er bakgrunnen for turen.

Det er vårt ansvar å stoppe eller hindre negativ utvikling eller allianser mellom ungdom der de står i fare for å ødelegge egen og andres behandling, samtidig som det blir jobbet med at ungdommen skal få forståelse for konsekvensene og finne alternative strategier som fremmer utvikling.

Det vil til enhver tid bli gjort individuelle vurderinger i kraft av vårt omsorgsansvar om hvilke begrensninger som er nødvendige. Det vil være naturlig at ungdommen går på skolen så sant ungdommens fysiske og psykiske helse tilsier at det vil være forsvarlig. Har ungdommen for eksempel vært «på rømmen» og ruset seg over tid, vil ungdommen være i behov av grunnleggende behov som søvn, mat og ro framfor skolegang. På motivasjonsturer vil ungdommen kunne ha kontakt med barneverntjenesten, fylkesmannen eller advokat, samt delta på møter med disse om ungdommen selv ønsker det. En motivasjonstur vil ikke være til hinder for å kunne delta i fylkesnemndsak, avhør hos politi eller andre viktige møter.

Det at ungdom kan oppleve motivasjonstur som en straff noen ganger er en følelse de kan ha. Stiftelsen Klokkergården er klar over at ungdommer spesielt i den tidlige fasen etter plassering, da motstanden gjerne er størst, opplever motivasjonstur som straff og ikke hjelp. Erfaringsmessig ser vi at dette endrer seg etter hvert som ungdommen utvikler seg. Ungdommen kan se tilbake på slike turer som avgjørende for de gode valgene der har tatt i etterkant.

«Uttak» til motivasjonstur

Når ungdommen skal på tur er det skrevet vedtak med begrensning i bevegelsesfrihet. Dersom uttaket tar lang tid, flyttes uttaket til en leilighet på kollektivet. Da kan man samtale i ro om bakgrunnen for turen, og det skjermer de andre ungdommene på kollektivet.

Det at ungdom ikke ble fortalt alle ganger hvorfor han/hun skal på motivasjonstur er det endret på etter anbefaling av fylkesmannen.

På ett uttak ble det brukt fysisk makt ved at en ungdom fysisk ble ført ut til bilen. Kollektivet begikk her en feil. Dette er tatt opp med fylkesmannen og gjennomgått med de ansatte. Det har ikke vært sammenlignbare situasjoner i ettertid. Stiftelsen Klokkergården har et system som fanger det opp og iverksetter tiltak for at slikt ikke skal skje igjen og at vi har åpenhet om dette overfor fylkesmannen.

10.2 Innhold og varighet

Det gjøres individuell vurdering av om ungdom som er på motivasjonstur kan gå på skole, delta i møter, aktiviteter og lignende. Vurderingen av dette vil ligge i bakgrunnen for motivasjonsturen. Informasjon om individuelle vurderinger skal dokumenteres i rapporten etter motivasjonsturen.

Det er ungdommens opplevelse at de må «tilstå noe». Den opplevelsen kan ikke vi endre på. Ungdommen er på motivasjonstur for å endre sin negative atferd, ikke for å tilstå. Ungdommen får informasjon om hvorfor det er motivasjonstur, og ungdommen skal sammen med de voksne på turen lage seg mål for hvordan han/hun bedre skal kunne ta imot behandling.

At ungdom opplever at de må «tilstå noe» vil vi tro kommer fra de ungdommene som er på motivasjonstur pga. at de har rømt, ruset seg el., og ikke fordi de selv har bedt om en motivasjonstur.

På den motivasjonsturen som hadde varighet i 17 dager, ble behovet for ekstra dager informert om til fylkesmannen.

10.3 «Storsamling»

I kollektivbehandlingen legges det vekt på grupper og at utvikling skjer i fellesskap med andre.

Det gjøres individuelle vurderinger mht. hvordan vi legger opp en storsamling. Det tas hensyn til og legges til rette for den enkelte ungdom.

Vi er ikke enige i den siste setning før anbefaling. Ungdom blir ikke tvunget til å si ting om sine personlige erfaringer og opplevelser til alle på kollektivet. Det gjøres individuelle vurderinger. Noen ungdommer er mer åpne, og andre erfarer at det kan være nyttig å dele erfaringer og få råd fra de andre ungdommene som kan ha opplevd det samme.

10.4 «Faseløshet»

Det medfører ikke riktighet at ungdom som regel blir «gjort faseløs» etter motivasjonstur. Det gjøres en individuell vurdering av om ungdom har behov for tettere voksenkontakt og oppfølging etter motivasjonsturen. Begrepet faseløs er tatt ut av faseprogrammet.

Etter motivasjonstur fortsetter ungdommen like ofte i den fasen han/hun var før motivasjonsturen.

Uttrykket «kan du ta imot meg?» som ble brukt av ungdom som var faseløs er endret til at ungdommen spør en voksen om «kan jeg være med deg?» De voksne skal være tilgjengelig for ungdommen slik at han/hun slipper å spørre flere. De voksne på kollektivet er der for ungdommene.

Det er ikke kategorisk at ungdom ikke får ha mobil og ikke får ukepengar når de har vært faseløs. Ungdom får ukepengar. Om de får ha mobiltelefon er en individuell vurdering. Ofte er man faseløs fordi man har rømt, og har vedtak om telefonbegrensning.

Oppslaget på kontor som var datert 09.09.15 – gjaldt for en kort periode hvor det var mye uro på kollektivet. Dette har ikke vært praksis i ettertid, og vi beklager at dette oppslaget fortsatt hang på kontoret.

I stedet for å formulere det som at ungdommen «måtte være spesielt positiv og ta initiativ for å påvirke faseplasseringen sin», kan man heller tenke at ungdommen må være en del av fellesskapet og delta konstruktivt, noe som ofte ikke er tilfelle før ungdommen er på motivasjonstur.

Brudd på en hovedregel innebærer som regel at man trenger tettere voksenfølge, og dermed har ungdommen blitt faseløs.

Nedrykk til lavere fase praktiseres ikke. Man kan være faseløs en periode, for så å komme tilbake til fasen før faseløshet når man har fått hjelp til å jobbe med det som har vært vanskelig.

Enkelte institusjoner, også Stiftelsen Klokkegården, benytter voksenfølge, ikke «såkalt voksenfølge». Ungdom på våre kollektiv er plassert mot sin vilje, og vi har et ansvar for å hjelpe de til å ta imot behandlingen. Det vil bli skrevet enkeltvedtak når vi setter i verk tettere voksenfølge, slik at ungdom har anledning til å klage på dette.

Når det gjelder begrensninger i bruk av telefon og bevegelsesfrihet skrives det enkeltvedtak. Det er perioden hvor ungdom er faseløs det ikke har blitt skrevet enkeltvedtak. Denne praksisen er endret. Øvrige enkeltvedtak skrives i hht. rettighetsforskriften.

10.5 Rettssikkerhet

Vi endrer praksis i vedtakene slik at det nå kommer tydelig fram der bevegelsesfrihet er pga. motstand mot motivasjonstur.

Ungdommene skal lese og signere på motivasjonsturrapportene.

10.6 Samlet vurdering av ufrivillig «motivasjonstur»

Ungdom som skal ha storsamling etter motivasjonstur er ikke pålagt å presentere grunnen i plenum. Det er et samarbeid mellom ungdom og voksne på turen hva som skal formidles i plenum. Det tas hensyn til hva ungdom ønsker å fortelle.

De andre ungdommene på kollektivet er opptatt av hvordan ungdommen vil jobbe videre for å bli rusfri og forholde seg til behandlingshverdagen, da dette påvirker alle sin situasjon på kollektivet. De andre ungdommene opplever ofte utrygghet når en ungdom ikke forholder seg til behandling, daglige rutiner og til fellesskapet.

Gruppebehandling er en del av plasseringsgrunnlaget i kollektiv. Plasseringen skjer på bakgrunn av målgruppevurdering fra NIT og vedtak i fylkesnemnd. I alle samfunnets sammenheng er det en konsekvens at man må ta hensyn til andre, så også i kollektiv.

Vi har endret rutinen ved uttak til motivasjonstur ved at ungdommene får informasjon om bakgrunnen.

Vi vil bemerke at det er i en situasjon det siste året det har blitt benyttet tvang ved at voksne fysisk har ført en ungdom til bilen for å starte motivasjonstur. Vi har stort fokus på at tvang ikke skal brukes.

11 Forebygging av tvang

«Kollektivet hadde lite bruk av fysisk tvang». Som nevnt ble det ved en anledning brukt fysisk tvang ved at en ungdom fysisk ble ført inn i en bil. Dette var feil, og situasjonen har blitt gjennomgått med de voksne for å forhindre at dette gjøres igjen. Den andre gangen tvang ble benyttet, ble en ungdom som utagerte med slag og spark mot de voksne holdt fast i armen for å hindre slag, og i benet for å hindre spark. Dette ble gjort for å forhindre at noen kom til skade og for å stanse ytterligere utagering. De voksne trakk seg tilbake, og situasjonen roet seg.

Det er stort fokus på å skape et trygt miljø for alle, da kollektivet er et bofellesskap som skal oppleves trygt for både ungdom og voksne.

11.1 Opplæring av ansatte

Det arrangeres jevnlig Vergekurs for alle ansatte, hvor det er fokus på å forebygge utagering og tvang. Det er noen voksne på kollektivet som er utdannet som ressurspersoner med ekstra Vergekurs, for fortløpende å kunne ha fokus på forebygging på temadager for de ansatte.

11.2 Rutiner om forebygging og varsling av overgrep

Vi benytter Bufdir sin veileder og har i tillegg utarbeidet egne rutiner for dette.

Vi vil ha fokus på rutiner for varsling og forebygging av overgrep i opplæring av ansatte.

Etter Sivilombudsmannens rapport har vi revidert prosedyrene som gjelder de områdene som er påpekt. Stiftelsen Klokkergården er opptatt av å ivareta ungdommene som bor i våre kollektiv på en respektfull måte. Besøket fra Sivilombudsmannen har fått oss til å vurdere egen praksis og gjøre nødvendige endringer. Det har vært nyttig for oss med et «nytt blikk» inn i det daglige arbeidet som gjøres i kollektivet.

Med vennlig hilsen
Stiftelsen Klokkergården

Ove Andersen
Styreleder

Kristin Holmemo
daglig leder